

Ese de două ori în septimana: Joi-a și Do-
minic'a; era candu va pretinde importantia
materieloru, va esi de trei sau de patru ori
în septimana.

Pretulu de prenumeratiune.

pentru Austria:	
pe anu întregu	8 fl. v. a.
„ diumetate de anu	4 fl. v. a.
„ patrariu	2 fl. v. a.
pentru Romanii și strainetate:	
pe anu întregu	12 fl. v. a.
„ diumetate de anu	6 fl. v. a.

ALBINA

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespun-
dinti ai nostri, si de-adreptulu la Redactiune
Stationsgasse Nr. 1, unde sunt a se adresa
si corespondintiele, ce privescu Redactiunea,
administratiunea sau speditiunea; câte vor fi
nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime
nu se vor publica.

—XXXX—

Pentru anuntie si alte comunicatiuni de in-
teresu privatu — se raspunde câte 7. cr. de
linia; repetirile se facu cu pretiu scadutu.
Pretulu timbrului câte 30 cr. pentru una data
se antecipa.

Pesta, in 29 iunie n. 1871.

Lupt'a contra regimului, lupt'a ce
are de scopu realizarea drepturilor unui
poporu, si care este condusa de barbati
devotati binelui poporului, portata fora
intrerumpere si cu poteri unite, — tre-
buie in fine să fie încoronata de succesulu
doritu. Numai prin o astfelu de lupta
ajunsera Cehii si Polecii a face pre ste-
panitorii lor nemti să li recunoscă ju-
stele lor pretensiuni si să li implinască
acestea ca drepturi naturali ale lor.
Dupa ce nemtisorii nostri austriaci ve-
diura că nu mai au în câr'o, se invoira
in fine a da man'a cu Cehii si Polonii si
a se impacă. Acesta impacare cu Polecii
— dupa scirile mai noue, se cuprinde in
urmatóriele puncte: in polonizarea scó-
loru superióre si a institutiiloru tech-
nice, in sistarea teatrului nemtescu, in
redicarea unui consiliu polécu la tribuna-
lulu supremu; la ministeriale de finantie
si comerciu se se denumésca câte unu
consiliariu ministerielu din Polecii si di-
rectiunea drumulu de feru Lemberg-
Stry se se strapuna la Lemberg. — Per-
tractarile cu Cehii, prin marele lor
anteluptatoriu — Rieger, încă au ajunsu
apópe de inchiare.

Eca unde o scósera Cehii cu opo-
sitiunea sistematica si legala, bine organi-
sata si sustienuta cu virtuti esemplarie,
fora tradatori! éca fruptele binecven-
tate ale buneii întielegeri, ale luptei so-
lide, candu mediocritatile si imbecilita-
tile se supunu capacitatiloru si sprigi-
nescu pre acestea in lupt'a mare! Ferice,
de trei ori ferice poporulu cu o întie-
gintia ce se scie întielege între sine, cu
o întielegintia ai carei membri sciu se
se subordine talenteloru, caractereloru
solide, si cari si suprima chiar parerea
individuala si s'apléca conducatoriloru
devotati causei publice, pentru a ajunge
sublimulu scopu alu luptei, pentru a
mantiu poporulu.

Ne bucurámu candu vedemu că Ce-
hii si Polonii prin lupt'a lor sistematica
ajunsera a înduplecá pre nemti a li re-
cunósce drepturile lor, dar nu potemu
se nu ne intristámu pentru noi Romanii.
Unde stá caus'a nóstra acuma, daca in-
tre întielegintii nostri „anteluptatori“ nu
erau cei mai multi barbati egoisti, cari
subordina interesulu publicu intereselul
particulariu, unde eramu si ce eramu
noi astadi daca erau toti acei „anteluptatori“
fideli natiunei, si consciintiei si loru pro-
prie, daca nu aveámu tradatori si nu vreau
toti a trece de „primulu“ si „celu mai
de frunte“, nerecunoscendu mediocritatea
loru facia de cei superiori?! —

Adunarea natiunala din Versalia
mai de una di se ocupá cu deliberarea
petitiuneloru îndreptate catra ea. Cu-
prinsulu unora dintre acestea este celu
putienu tragi-comicu. Intr'una adeca se
cere ca Courbet si bítegosulu Rochefort
ca propunetorii derimarii Colonei Ven-
dóme, se se fusile die la acelu locu. In a
alta petitiune se cere o procedere câtu
mai aspra facia cu comunistii, se se ucida
toti fora crutiare, astfelu, ca nimenea se
mai aibe voi'a vr'odata a se rescólá! In-
cuiariloru si incarcerariloru totu nu s'a
pusu capetu.

Gambetta a scrisu unui diariu din
Bordugalia o epistóla in care dechiera
că nu primesce candidatur'a de repre-
sentante in adunarea natiunala. Recom-
menda insa francesiloru ca toti se voteze
pentru candidati republicani. Dupa alta
scire mai noua insa se fia primitu candi-
datur'a pentru Parisu. Retragerea acestui
june patriotu de pre terenulu publicu,
nu póte fi de câtu defavorabila pentru

Francia. — Insurgentii astépta din dia
in dia se se pronuncie sentint'a a supr'a
sórtei lor; spre acestu scopu tribuna-
lulu martialu a si inceputu lucrarile sale.
In siedint'a adunarii natiunali din 25
iuniu s'au alesu cei 15 individi cari vor
formá tribunalulu supremu. Cu acest'a
ocasiune, maiortatea acelei adunari a
aretatu de nou profesiunea sa monar-
chica, nealegandu între cei 15 nici unu
republicanu!

Regimulu francesu vre se introduce
o dare speciala de lussu, careia afora de
ecupage si cai de parade sunt supuse
obieptele de aur si de argintu, peti-
scumpe si alte pretióse. Fórté buna idea
acést'a, căci numai astfelu se va poté
restringe lussulu mare ce demoraliza
Francia. —

Regimulu Romaniei in fine inchei-
reservandu incuviintiarea Camerei, con-
ventiunea de impacare cu siarlatanu
de Strussbergu. Societatea comercia-
la din Berlinu va luá a supra-si schimbarea
obligatiuniloru Strussbergiane in obli-
gatiuni de 5%, cari se garantéza cu veni-
tulu statului si acest'a societate platesce,
din impoterirea regimului Romaniei, re-
ponerile. Cuponulu de pre ianuarie se
platesce — întregu. Consortiulu strus-
bergianu se deobliga a edificá linia de
feru Galatiu-Bucuresci-Pitesci, precum
si drumulu de feru cercualu de la Bucu-
cuiu, Berladu si Bucuresci. Se mai
deobliga apoi acestu consortiu a plăti
regimulu romanu patru milióne de
taleri.

Dilele trecute se desbatu si primi
proieptulu de lege pentru stingerea deto-
rii flotante. „Pressa“ in bucuria ei pentru
progresu intru tóte si pentru promovarea
prosperitatiei publice ce promite Camera
presente, lauda si redica regimulu actualu
pana la alu sieptele ceriu, ér „Roma-
nulu“ plange si se tangesce pentru că
densulu nu astépta nici unu bine de la
acestu regimu. Viitoriulu va aretá că cine
e mai bunu patriotu si profetu „Pressa“ ce
canta ossan'a, séu „Romanulu“ ce se tan-
guesce! —

In tier'a Muscalului se lucra cu
mare energia intru cultivarea armatei
Clironomulu de tronu a infiintiatu cu
propriele sale spese o biblioteca, de care
se se folosésca ofierii si din care se
invetie câtu mai cu temeiu art'a res-
belica. —

Pre candu in betran'a si bítegós'a
Europa numerulu ostasiloru totu se mai
inmultiesce, in statele unite americane
armat'a se pune pre picioru de pace. In-
trég'a armata nu face mai multu de
32.000 de ostasi. Ce contrastu mare in-
tre acestu gigante statu republicanu si
intre statele monarchice, cari tienu cu
miliónele de ostasi! Dar numai astfelu,
prin reducerea la unu numeru minimalu
alu armatei, se póte impacá unu statu
de detorii si numai astfelu se potu fe-
rici popórale. In statele monarchice in-
sa astadi atentiunea regimeloru es-
te atintita a supr'a armatelor, ingri-
girea lor este a perfeptiuná acestea câtu
mai multu, — coste ce va costá.

Diet'a Croatiei, precum i se scie
lui „P. Ll.“ din Zagrabia, érase s'a ame-
nata, si inca de la 3 iuliu pana la 20
sept. pentru a dá ocasiune regimenteloru
provincialisate Körös si St. Georgiu d'a
partecipá la dieta.

Totu acea fóia scie că câtu mai
curendu se vor face comunicate oficióse,
dupa cari juriulu pentru causele de
presa se va introduce si in Ardelu, delocu
acuma in 1. iuliu. —

URDIREA

„Asociatiunei internationale“.

Asociatiunea internationala carea in tim-
purile din urna jocá o rola atátu de mare
prin fabrice si in batalia dintre comun'a Pa-
risiloru si guvernulu de Versalia, s'a urditu
— dupa descoperiri ce se facu in „Tages
Presse“ de vineri-a trecuta — in Londra la
anulu 1864. In acestu anu, dupa devingerea
rescóléi din Polonia, multi poleci scapasera
numai cu viét'a la Londra, unde sentiera
necesitatea unei asociatiuni pentru a se aju-
torá reciprocamente. Intre polecii scapati, erau
dejá câtiva socialisti, si catra acestia se mai
adausora multi socialisti straini candu fi se se
infiintiezo societatea, astfelu apoi dederu so-
cietatei cu totulu alta direptiune, si in locu de
o mica si simpla reuniune pentru ajutorare re-
ciproca, se nascu asociatiunea internationala
de acuma pentru a ajutorá pe toti lucratori
din lume in contra tiranisarii capitalistiloru.

Adese lucratoriulu este silitu se se toc-
mésca la lucru cu atáta simbria, căta voiesce
capitalistulu se-i dee, éca capitalistulu nu-i dá
multu, sciindu cumca lucratoriulu e silitu se
lucra si pentru putiena, căci de nu va lucrá,
nu va avé ce manca. Adeca capitalistulu de
regula se jóca cu lucratoriulu cum lui i place,
si-lu supune silei, — de aci se dice cumca ca-
pitalulu tiraniséza pe lucratoriulu. Adeveratu
cumca candu ar fi multu de lucru si putieni
lucratori, atunci s'ar face sila capitalistului,
cautandu se dee simbria căta s'ar cere, dar a-
cést'a nu se póte întempla in tierile civilisate,
fiindu că au o poporatiune mare. Acest'a este
relatiunea între capitalu si lucru.

Acum retornámu cu vorb'a la „Asociati-
neá internationala.“ Scopulu ei este a essoperá
ca lucratori se devina in state recunoscuti de
unu factore politici, si se nu mai fia — buna
óra cum sunt acum in cele mai multe tieri —
eschisi de la drepturile politice; — o data fa-
ctore in statu, au se inaugureze noue sisteme
politice. Altu scopu este a aduce o armonia in-
tre capitalu si bracia muncitórie, de aceea pre
unde simbria e pré mica, face pe lucratori se
incete cu lucrulu (ceea ce economii aumescu
cu terminu anglu Stricke) pana ce capitalistii
nu se vedu siliti a li imbuni plat'a. Pre câtu
timpu lucratori nu lucra, Asociatiunea ingri-
gesce de densii cu ajutoriu banalu.

Statutele acestei Asociatiuni sunt cuno-
scute numai membriloru cu diplóme. De mem-
bri se primesce numai celu recomandat de
cutare fidelu probatu alu Asociatiunei. Fie care
membru platesce pre anu celu putienu 2 fl.
v. a. Sunt membri si multi bogati si barbati
de statu, cari de buna voia dau mai multu de
cátu tass'a anual. Preste totu Asociatiunea
numera 2,300.000 de membri, imprasiati in
Britania-mare, Belgiu, Francia, Italia, Spania,
Germania, America, de curendu si prin Asia,
a nume in India angliloru, unde s'au asiediatu
multi asociati iniciandu si pre chinesi. In
Olandia incepu acum; in Svedia si Norvegia,
n'au gasitu teremu, fiindu că aici lipsessu si
capitalistii cei mari si pauperismulu. In Russia
n'a intratu, fiindu că acolo essiste „nihilis-
mulu“, carele e amicu bunu cu scopulu numi-
tei Asociatiuni. In Austria s'au facutu unele
incercari, dar reesu anevoia, inca si mai an-
voia in Ungaria, ori pentru că industri'a si po-
poratiunea nu sunt mari, ori pentru că lucra-
torii de aici n'au calificatiunea celora de aiuria.

Venitulu anualu alu Asociatiunei este de
4,600.000 fl. Comitétulu centrale este in Lon-
dra, sub presiedint'a profesorelui Carolu
Marx, éca de secretariu generalu funtiuneza
unu croitoriu de némtiu, carele casi autodi-
ductu s'a perfectionatu de ajunse scrietoriu de
sciintie economice. In administratiunea, mai fie-
care tiera are sectiune separata. Sunt insa un-
de mai multe tieri intr'o sectiune, séu o tiera in
mai multe sectiuni, pentru că la impartire s'a
luatu in socotintia mai vertosu identitatea in-
tereseloru economce.

Guvernarea e centralistica rigurosa

Cum demanda profesorele Marx, asia cauta
se lucre fora siovaire tóte cele 2,300.000 de
membri; elu e infalibilu casi unu papa. Nici
unu membru nu-i este iertatu se profeseze alta
parore, de câtu ceea ce i-o impune Asociati-
unea. Sunt recourse formali; ultim'a instantia e
adunarea generala in Londra, la carea insa
raru se întempla se apeleze cineva. Cumca
Marx nu procede cu multa crutiare la alege-
rea medilócoloru, dovedesce unu casu de cu-
rendu, e ea unu deputatu in Versalia si-a per-
misu a desaprobá „petroleadele“ — cum li di-
se — ale comunei de Parisi, si indata a fostu
igonitu cu rusine din Asociatiunea interna-
tionala.

De langa Temisóra, in 24 iunie n.

Dle Redactóre! Tóta poporatiunea din
tiéra, fia ori de ce colóre, se opintesce din tóte
poterile se-si elupte câtu mai multu terenu,
se-si asigure si validiteze câtu mai multu essi-
stint'a natiunala in viét'a publica, in organ-
ismulu nou municipalu, numai romanii comita-
tului timisianu, stau cu manile in sinu, astépta
ca altii se-li scóta castaniile din focu, se-i
mantie de periculu perirei. In locu se desvólte
cátu mai multu activitate, punendu-se in con-
tielegere fratiesca unulu cu altulu, se se con-
sulte despre modulu procederei la organizarea
noua a municipiului; in locu se formeze comi-
tete natiunali in tóte comunele romane, cari
se explice poporulu romanu legea referitória
la organizarea noua, se-lu informeze despre
drepturile, ce-i sunt garantate prin lege, — toti
cauta cu unu indiferentiamu desperatoriu la ma-
chinatiunile magiariloru, de cari se folosescu
acestia pentru d'a-si asicuré viitoriulu si a ne
dá pre noi romanii câtu mai napoi.

Legea pentru organizarea municipalor, ce
e dreptu, ni-e mastera; dar d'aci nu urmédia, ca
se desperam; ea ni dá dreptulu se ni alegemu
numai diumetate din reprezentantii receruti, cea-
lalta diumetate o formédia aristocratia de bani
— de cari noi romanii n'avemu. — Astfelu fiindu,
noi trebuie se ne ingrigimu de timpuriu, ca celu
putienu acea biéta diumetate se fia compusa
din fii adeverati ai poporulu nostru, din barbati
carora li jace la inima bunastarea, in florirea,
inaintarea intru tóte a natiunei lor; căci de
altmintre, in daru ne vomu plange si alergá pre
la usiele „domniloru mari“, fiindu si d'aci in
colo batjocuriti casi pan' acuma.

Cumca magiarii nu ni voiescu binole, nu
ni vor considerá drepturile nóstre, ni este mar-
toru Ddieu si actele loru oficióse; si cumca nici
in viitoriu, pana sunt la potere, nu ne vor re-
spectá, ni demustrara cu ocasiunea congrega-
tiunei generale conchiamata pre 15 iuniu a. e.

Universitatea comitatensa, compusa inca
la an. 1861, vedindu-se in maiortate, alese o
comisiune de aprópe 100 de membri, dintre
cari 4, di patru, sunt romani de nascere, dar
nici de câtu crescuti romanesce. Scopulu acestei
comisiuni este a elaborá unu proiectu pentru
organizarea municipiului. Éta dar dreptatea
magiarului, éta p se u d-o-constitucionalismulu
magiaru demascatu in tóta golitatei lui!

Spre a pune capetu arogantiei, nedreptatii
magiarului, se recere conlucrarea in contie-
gere a tuturor romaniloru din comitatu, — ér
spre a lucrá cu efectu, este de lipsa conchia-
marea unei conferintie natiunale in Timisóra.
Sporu că întielegintii romani din Timi-
sóra nu vor intrelasá a conchiamá câtu de
curendu o conferintia, asiá precum a facutu si
intielegintia din comitatu Aradului.

De órece timpulu nu-mi iérta a descrie
tóta decurgerea congregatiunei comitatense,
voiu se amintescu numai atát'a, că la acea con-
gregatiune s'au facutu si unele alegeri de dire-
gatori, dar despre acestea alta data.

Industria la Romani.

Noi Romanii n'avem industria; dovéda serac'a cea stérpa in carea a amortitu totu progresulu materialu alu poporului nostru pe de o parte, éra pe de alta parte averea activa a altora carea ni rapese din naintea ochiloru totu folosulu productelorú nóstre.

Dicu unii cá romanii sunt eminentamente *cocajari, caltiunari, ciuberari, (vasari), croitori, straitiari, olari* etc. deci cá este industria destula la poporulu nostru.

Dar sè nu ne mandrimu cu acésta productivitate tradiționala si primitiva a poporului nostru; sè nu grabimu a pronunçiá cá poporulu nostru, suflucandu-se totu mai multu spre lucrú, elu are dejá si industria.

Mare cuventu acésta, *industria!*

Faca romanulu la munte cercuri si ciubere cáto-i place; dar multe latiri de bradi din codrulu lui acoperu bulevardele gigante ale orasialoru din lume; multe cercuri de feru si arama se punu totu pe acelea vase din padurea lui! Are si sepe romanulu la papusioiu pana se va topi de sudori, cáci altii facu din frundiele papusioiului artia, si éra altii fuma cigarete fine de papiru. Nici cá mai cutezámu a insirá esemplulu ingrozitoru despre fabricarea spirtilui totu din cucurúdiulu muncitu cu sudori crunte de romani!

Da; unu caru de óle aduce atáta profitu pana ce-lu face si-lu póta cu boii pe la téguri 3—4 septemani? cáta batjocura si respire essiste, candu vedemu in piciorale unei tierane caltiuni de catifea si cáte tóte alte minuni? Pré frumosu; cu unu cuventu avem industria!?

Dar sè ne lasámu de critica si sè incepemu seriosu.

Ce este dara *industria?*

Industria este a lucrú cu succesu si nu a acéptá cu mane in sinu cá ce ni va dá Ddieu; industria este a croi si prefaca din producte crude, obiecte maestrite si a li dá o valóre si unu protiu multiplicatu; este a lucrú intr'unu ramu de maestria, cu sciintia si dexteritate; este a-si asigurá subsistintia si castigulu. Cine traiesce fora socóta despre intrebuintiarea timpului seu, fora speculatiune despre valórea lucrului seu, fora computu proportiunatu despre castigulu si cheltné'la sa; cine afirma cá si-a gatatu dejá lucrulu, — acéla pururia va fi seracu.

Poporulu nostru in genere cam asia o duce, neci mirare dara de amarit'a-i serac'ia.

Cu tóte acestea nu va afirmá nimenea cá romanulu nu e lucratoriu; insa munc'a lui de presentu este numai primitiva, deci are sè se continue prin industria, astfelu, ca tóta averea cea colosala ce se stórc de la elu si din tiererele cele avute ale lui, se réntórca éra si la elu, adeca sè devina in mane industriariloru romani! Dorere insa cá la noi ar fi unu mirasmu

si ar dá ansa la o critica dintre cele mai limbuté, déca atare familia ceva mai scuturata s'ar dejosí a-si dá vre unu prncu ceva-si scoláritu d. e. de croitoriu; rusine mare a-lu dá de caltiunariu, pentru cá acestea sunt date numai némtiului lpsitu de tóta ingeniositatea a le face, carele servindu nimicu sciutoriului dar superbulu romanu, 'si face comori de la elu.

Dar la ce rogu-ve se nu faca nemtii cáile ferate din Romania libera? si pentru ce se nu-si aduca ei totu personalulu din Berlinu? candu romanulu nu e datu de la Ddieu (?) a lrcrá si speculá; elu va se fia séu clacasiu séu boieriu; aut Caesar aut nihil!?

In urn'a acestor'a resune dara una ingrigire principala a natiunei nóstre, si in specia a fie-carui parinte romanu, adeca: se atentimú cu totii spre industria, spre viitoriulu natiunei, spre asigurarea si fericirea cea mai plausibila a filioru nostri!

Ací o data se ingrigesce parintele de fiu; acéstu momentu e celu mai greu, adeca a nimeri speci'a maestriei si loculu unei calificatiuni mai distinsé pentru elu.

Dar recomandarile barbatiloru nostri mai insemnati nu vor lipsi, si éta cá neajunsulu materialu pentru crecerea prunciloru a incetatu, cáci prunculu invétia a lucrá si pentru sine si pentru natiunea sa, carea sustiene cáte tóte venituri!

Siepetianu.

Reflessiuni

la reportulu Comitétului centralu pentru serbarea intru memori'a lui Stefanu celu Mare, (publicotu in „Albina“ Nr. 44 din 4 iun. a. c.)

Afandú-se in citatulu reportu multe necesitati esentiale si apostrofandu-se la mai multe locuri si unele persóne intr'unu modu nu destulu de provocatu din partea colegiloru mei in fost'a delegatiune si a altoru membri ai fostului Comit. cent. vinu a face observatiunile necesarie la numitul reportu. O cere acésta imperiosu adevérulu si importántia cauzei, precum si consciintia detorintiei nóstre facia cu On. Publicu, — in fine convictiunea, cá precum in tóte lucrurile, asiá mai cu séma in cauzele culturai si ale progresulu natiunei nóstre, unic'a cale ce duce spre bine, este lucrarea pe calea dreptului si a adevérului, nici de cátu simpatiile si antipatiile personale, nici frasele si arbitragiulu multimei.

Referatulu din cestiune a retacatu multe din cele intemplete, pe cari le vomu retacé si noi pana la timpulu seu, marginindu-ne pentru acuma de a reflectá numai la cele relatate si la cari a datu elu indemnú, si in acésta marginire vomu vorbi dupa fapte si acte.*)

*) Observámú, desí aici la inceputu, dar dupa ce studiamu acéste riflessiuni intregé intregute, — cumca ni se impare destulu de doveditu cá s'au intemplatú unele noregulari-

Maí antaiú la cestiunea amenarii din partea Presidiului.

Serbarea érá adoptata si decisa de intré-g'a tinerime rom. acad. pe 27 aug. 1870, érá generalisata si asteptata de intré-g'a natiune. Dovéda pregatirile ce se faceau din tóte partile pentru participare si contribuirile numerose. Spre amenarea a astfelu de festivitate natiunala nu érá suficiente autoritatea Presidiului, dupa modest'a nóstre parere; cáci Presidiulu nici nu avéa acéstu dreptu, nici macar din partea Comitétului centralu, dupa cum vomu aretá mai la vale, — ci se cerea celu putienu consentimentulu maioritáti tinerimei acad. si a locuriloru celoru mai insemnate representative ale Publiculu romanu. Din 21 iuniu pana in 4 augustu a avutu Presidiulu destulu timpu spre a capeté votulu in acéstu intielesu, fia si pe calea telegrafica, pentru cá caus'a érá atátu de intetitoria. Cumca o serbare pregatita de \$ luni de dile, nu potea dá causa d'a fi privita de o demonstratiune intentiósá, este unu lucru chiaru. —

In referatulu amintitu se vorbesce multu despre conflictulu dintre Presidiu si delegatiune, si se imputa multe acésteia fora ca sè se atinga cátu de putienu si punctulu de dreptu alu delegatiunii. Aici este detorintia nóstre, a chiarificá caus'a, spre a curmá ori si ce mistificare.

Decisiunea Comitétului centralu din 11 iuliu a. tr. suna:

„Presidiulu cu membrii (comitétului), remasi in Viena (peste ferii), are dreptulu de a lucrá mai departe in interesulu serbarii, conformu decisiuniloru Comitétului centralu, standu in necurmata corespundintia cu delegatiunea din Putna, in solidaritate si responsabilitate reciproca. Atátu Presidiulu cátu si delegatiunea sunt responsabili Comitétului centralu.“

Regulamentulu ce-lu primi delegatiunea de la Comitétu pe bas'a acéstei decisiuni, nu amintesce nimic'a de o subordonare sub Presidiu, ci de efectuarea independenta a tuturor lucráriloru sale cu aprobarea Comitétului centralu, carele cu 10 dile nainte de serbare avea sè se intrunésca in corpore la Putna. Asiderea nu fú alésa delegatiunea si esmisa „de ocamdata“, dupa cum dice reportulu, ci pana la intrunirea Comitétului in Putna.

Intr'unu reportu datu publiculu intr'o

táti in acésta cauza: insa — tare ne tememu cá prin polemiele continuate, nici o parte, si nici caus'a nu va profitá. De aceea am dorí ca — din smintelele comise sè invetiámú a ne feri de asemeni pe viitoru, érá polemiele sè le prosecutámú cátu numai se póte. Nóa ni-ar fi placutu pré multu, déca ar fi fostu cu potintia ca nici acéste riflessiuni sè nu vré urmá, desí ele sunt acrise cu tóta bun'a cuviintia, precum de asemena a fostu scrisu si Reportulu Comitétului centralu, la care se reducu; dar — fiindu cá nu ne infacisidía naintea publiculu in lumin'a in care am dorí noi se stee pururia ai nostri cei ce se ocupa de interese publice, le publicáramu. Red.

causa atátu de ponderósá, ar fi fostu cu cale de a se publicá, pe langa punctele cele 7 ale juritului, si decisiunea din 11 iuliu, precum si Regulamentulu delegatiunii, si adeca regulamentulu primitu si datu de Comitétu, — cáci mai essista prin unu casu de uitare si unu proiectu de regulamentu formulatu privatim, (de subsemnatulu), in intielesulu unei decisiuni de mai nainte a Comitétului, prin carea i se dá Presidiului tóta autoritatea Comitétului centralu si care decisiune fú resturnata prin cea amintita din 11 iuliu, — care proiectu insa din nefericire fú intrebuintiatu in urma de Presidiu inreferatulu seu contra tinerime, (12 noemvre,) ca actu alu Comitétului si totu astfelu si de juriu, cu tóte ca se recunoscú apoi in adunare de actu apocrifu.

Decisiunea din 11 iuliu se facú din necesitatea impregiariloru, parte fiindu aduse la capetu de Comitétu tóte costuniile de importantia ale serbarii, parte fiindu cá multi din membri au fostu dechiaratu cá parasescu Viena peste ferii, érá unii aveau sè purcéda fora intardiare ca delegatiune la Putna pentru ingrigirea pregatiriloru ultime.

Delegatiunea se alese in persónele domniloru N. Oncu, P. Pitey, Em. Logothety, J. Volineschi si G. Baleanu, votandu-i se in sied. din 19 iuliu si solvindu-i-se sum'a de 100 fl. pentru apesele necesarie la indrumarea si punerea la cale a acelorú prescise de regulamentu, (cladirea unui porticu festivu, acuirea unui ospetariu, ingrigirea de locuintiele necesarie pentru óspeti si pentru trasuri de transportu; Putna se afla in unu saticele in sinulu muntiloru, 4³/₄ mile departe de Radauti si 6 mile de la calea ferata.) Cei trei delegati din urma plecara indata spre Bucovina; — d. Pitey se bolnavi si nu luá parte — si fiindu cá regulamentulu ordiná a se incepe activitatea celu putienu cu 30 de dile nainte de serbare, se constituira si incepura lucrárele anca nainte de 25 iuliu.

Misiunea ei érá fórté grea, fiindu lipsa mare de lucratori, comunicatiunea fiindu intreprupta prin ploii si inundári; de alta parte se faceau pretutindenii pregatiri intinse spre participare la serbare, mai alesu in Bucovina si Moldova, pana si poporulu de rondu, incátu se acéptá unu númberu fle óspeti de aprópe 10.000. Dar' prin lucrare neobosita si perseverantia impartindu-si sarcin'a, efectuira membrii delegatiunii in scurtu cele mai frumóse rezultate, (dupa contractu se cladiá porticulu pentru 1500 persóne in o lungime de 30° si o latime 15°, cu pretiu'u de 750 fl. intreprindietoriulu si 100 fl. architectulu; materialulu intregu avendu a trece dupa serbare in posesiunea Comitétului si se oferíá dejá atunci 350 fl.) Din caus'a intrerumperii totale a comunicatiunii se potú avisá Presidiulu despre starea lucruriloru abí in 1. prin aug. telegraficu si in 3 aug. prin epistóla.

FOISIÓRA.

„Antai'a carte de lectura si investitura“

de J. POPESCU.

(Finea.)

Luámú mai antaiú partea I. Domnulu autoru a avutu la dispusetiune opsiorul lui A. Haester (unu pedagogu prácticu de renume), care si mie mi e ounoscutu de vre-o cátiva ani, si din care si eu mi-am estrasu acéca ce am cugetatu a fi bunu si folositoriu pentru inlesnirea scrierii si cetirii la incepetori. Dlu A. Haester dá in prefaci'a s'a unele indegetatiuni pentru investiatori, ce nici decum nu se potú trece cu vederea, cáci sunt numai rezultatulu séu eflusulu unei praxe indelungate; si tocmai acéstea am fi doritu a le considerá mai cu consciintiositate domnulu autoru in opsiorul seu, pentru cá totu inceputulu e greu, si cu cátu pune copilulu inceputu mai bunu, cu atáta e si progresulu mai usioru, éra rezultatulu mai fericitu. Ast'a vomu a se intielege numai in cele ce atingu esserentiale nemedilocitu premergetorie mai vertosu scrierii, cáci ce se atinge despre analisis'a propusetiuniloru, vorbeloru, silabeloru si sonoriloru, e destulu de pe largu desfasurata in opsiorul din cestiune. De ací dara si caus'a cá nu potemu cualificá de sufficienti liniiele date de autoru pentru deprinderea manei spre a poté mai tardioru formá copíii literile

cu usioratate si essactitate, scopulu principalu alu acestoru doprinderi.

D. A. Haester pune mai antaiú ca deprinderi intuitive: orientarea pe tabla si tablitié, cari lasámú sè urmoze dupa densulu, completandu-le cu acéca ce ni-am cascigatu si scimú din praxa si teoria dupa cele mai bune metode moderne. Acéstea sunt:

Susu, diosu; la drépt'a, la stang'a; diosu la drépt'a, diosu la stang'a; susu la drépt'a, susu la stang'a; potemu adauge: medilocu; medilocu la drépt'a, medilocu la stang'a; susu la medilocu; diosu la medilocu; orizontálu, verticalu, piedisiu, oblu, strambu, grosu, subtire. Acéstea notiuni trebus neaperatu ca copíii sè le cunóscá. Totodata cu acéstea au sè incépa si deprinderile scripturistice. Mai antaiú punctele singurite, apoi in complexu in directine orizontala si verticala (cam cáte patru la olalta intr'o grupa), apoi cu ajutoriulu punctelorú liniiele, insa nici decum numai cu cele propuse de autoru, pe cari, cum am disu, nu le afú de locu suficiente si potrivite, pentru cá numai ochiulu se póte deprinde cu ele si pré putienu man'a; la scrisu insa sunt fora folosu, (la desemnu potú avé ceva insemnate, insa nu e acésta scopulu principalu), pe candu cele propuse de A. Haester sunt atátu pentru ochiu, cátu si pentru deprinderea manei, intielegendu chiar si la desemnu. Pentru a formá literile bine, e absolutu cu nepotintia fora deprinderile acéstea, si tocmai acésta e caus'a de nu potemu aprobá nici desemnarea mehanica a literiloru, asiá precum propune autorulu, fora de

deprinderi suficiente. — Acoste deprinderi ar fi dupa Haester si altii cam umatóriele:

Linie verticale gróse de susu in diosu, subtiri de diosu in susu; orizontale subtiri si gróse; piedisie subtiri de la stang'a la drépt'a de diosu in susu, piedisie gróse de la drépt'a la stang'a de susu in diosu; incovoiate: a) subtiri spre stang'a de diosu in susu, gróse de susu in diosu; b) subtiri spre drépt'a de diosu in susu, gróse de susu in diosu; c) incovoiate in diosu si susu atátu de la stang'a spre drépt'a, cátu si de la drépt'a spre stang'a; — in fine combinarea, precum'a celoru incovoiate, asia si a celoru óble.

Liniele acéstea fundamentale, cari servescu de basa la tóta sciirea, credu a fi cele mai apte pentru deprinderea manei. Potendu-le essecutá elevii pe acéstea bine si cátu se póte de essactu, potú fora temere a incepe apoi cetirea si scrierea; acésta din urma, pentru a aduce uniformitate chiar de la prim'a linia, numai pe tactu, ca celu mai eficace medilocu de a accelerá pe elevii cei mai tardii si moderá pe cei mai iuti si neastemperati. (Tactulu póte incepe antaiú cu susu, diosu, — mai tardiu cu unulu, doi!). Tablitiiele copiloru sè fia marisióre, intregi, si cátu se póte de o potrivá liniate.

Trecendu la paraa a II. observámú cá ortografía nóstre nu e considerata (insa la acésta credu cá dlu autoru a fostu necesitatu); copilulu capeta despre cuventu o icóna falsa, trebuintu a si-o completá prin u finalu mai tardiu. Ací dara vedemu fatalitatea, cá unu nea-

junsu aduce o suta cu sine. Éta dara necesulu cu u finalu; desí are (?) valóre gramaticala, totusi ni face greutati pentru incepetori, pentru cá nu cerspunde principiulu: „Cáte sonuri, atáte semne“. Dupa parerea mea, in stadiulu de astadi a ortografiei ar fi mai potrivit a incepe cu vocalele, se intielege scóse prin analitica mai antaiú din o dicere, ce si altmintrea trebus sè facemu. Estu modu am merge de la usioru la mai greu, pre candu aici ditr'o data vine nainte impreunarea unei vocale cu o consonanta, ce nu e nici decum asiá usioru a capacítá pe scolari, mai vertosu déca nu sunt fórté bine pregatiti prin intuitiune. Ce se atinge de concentratiunea invetiamentulu ce a condusu pe dlu autoru la compunerea acéstu opú, acésta nu suferé nici o scadere prin punerea vocaleloru — simple — nainte, cá dejá pe a dóu'a facia ar veni a se lucrá cuvinte si diceri cu intielesu amesuratu principiulu din opsiorul amintitu, avendu la fie-care cuventu a desvoltá invetiatoriulu, cum i place totu ce afla de lipsa pentru intielegerea cuventulu si insemnarea notiunii lui. Éta locu de concentratu, insa cu atentiune, ca nu prin concentrare pré multa in locu sè concentredí sè discentredí! Nr. 5. calc=calcu, casc=cascu, crac=cracu, sunt pré grele; asemena Nr. 7 melc=melcu, Nr. 8 mers=mersu, cresc=crescu; pre candu déca am incepe cu vocalele simple, am fi potutu desface cum e cal — in ca-lu, si apoi pronunçiatu scurtu calu, déca cumva nu se afla vorbe destule de o silaba. Desfacerea si altfelu e necesaria la analiza, avendu motivu; prin acésta

Dar' in sinulu Presidiului se discutase cauz'a amenarii inca in 21 iuliu, dupa cum aréta actele, si se decise de a se suspende de o camdata lucrările. Acosta otarire presidiala, renoita in 28 iuliu se comunică, delegatiunii abia in 29 iuliu, (sosi in Putna in 3 aug.) cerendu-se totu o data si votulu in privinti'a amenării definitive a serbarii. Atatu telegraficu câtu si prin scrisóre 'si dede delegatiunea votulu ei negativu, din motivele aretate mai susu, si mai cu sêma prevediendu, că prin amenare se va discouragiã Publiculu si se va discreditã cauz'a nu numai in ochii natiunei, dar mai cu sêma inaintea strainiloru; căci acestia incera sera tôte medilôcele de a paralizã serbarea. P'ora ca se asteptã votulu motivatu alu delegatiunei, decise Presidiulu, (cu 7 voturi presente din 15 ale comitetului,) amenarea definitiva a serbarii in 4 aug. comunicandu delegatiunii decisiunea in forma de ordinatiune a „Comitetulu centralu“ in 5 aug. in o telegrama ce sosi la Radauti in 9 aug.

Fiindu timpulu inaintatu si neafandu delegatiunea cu cale de a mai face sgomotu, protestã in contra acelei decisiuni ilegale, si punendu la cale trebile incepute sub impregiurările cele mai fatale, sistã lucrările sale definitivu, cerendu de la Presidiu solvirea speselor facute in cauz'a serbarii a conta responsabilitatii ce o va dá la timpulu seu Comitétului centralu, conformu decisiunii din 11 iuliu. Insa dupa mai multe note schimbate cu Presidiulu, carele in tôte portã numele oficialu de Comitétulu centralu, — remase treb'a in suspensio, declarandu Presidiulu că delegatiunea sè-si caute dreptulu la adunarea generala a tinerimei Vienese. (Vedi actele.)

Pe la inceputulu lui oct. a. tr. delegatiunea sosindu in Viena, rogã Presidiulu se conchiame o siedintia a Comitét, centr. spre a-si dá in fine sêm'a si a se resolvi cauz'a fôrte urgenta, cu interprinditorulu porticului. Inca la finea lu octobru, cum aréta actele, fũ conchiama Comitétulu in siedintia, la care luara parte 11 insi. Dandu delegatiunea referatulu seu, specificatu in tôte menuntisiele, se decise cu maioritate de 5, (membrii activi ai delegatiunii nu votara), la propunerea dlui Aur. Muresianu: ca numai atunei sè se solvêca spesele delegatiunii, dèca acèst'a va recunôsca oficialu Presidiulu din ferii cu decisiunile lui de „Comitétulu centralu.“ In urmareea acestei procedure, ér nu cum dice reportulu din cestiune 'si dederã demisiunea din Comitétu dd: Logotheti, Volcinschi, Baleanu, Aronovici, Pitey si Cosub, rogandu Presidiulu de a convocã câtu de curendu adunarea tinerimei, unde 'si vor justifiã pasulu loru.

In 12 novembre, (nu in 12 septembrie,) fũ convocata in fine adunarea generala, carea alèsa unu juriu de 5 insi spre cercetarea acti-

vitatii Comitétului, si mai alesu a conflictului din cestiune. Câteva dile in urma se descoperi si defraudarea faimôsa a fondului. Juriulu referã in scurtu adunarei gener. priv d. Slaviciu, propunendu cele 7 puncte, dupa cum se afla ele publicate de Comitétulu actualu in nr. 44 alu „Albinei.“

Spre clarificarea loru, precum si in privinti'a judecãtii juriului, sunt de observatu urmãtôrile:

1. Juriulu a cercetatu afacerea fora de a audi si delegatiunea pentru informatiunile necesarie.

2. Nu s'a basatu pe acte, in intielesulu dreptului si alu droptãtii; dovêda referatulu insusi.

3. DD. Baleanu si Logotheti au renunciatu la rebonificarea speselor facute, nevoiti fiindu moralmente prin expresiunile referentelu de „spese improvizate“ etc. si cumca renunciatorii nu au potutu sili adunarea, dupa minte si ratiune, de a primi renunçierea sèu nu.

4. Cumca in cursulu desbateriloru despre referatulu juriului nu s'a datu delegatiunei neci libertatea, neci potinti'a de a-si vindicã dreptulu, dictandu-se chiar referintelu ei ceea ce are sè spuna si sè dee la protocolu. (Vedi protocôlele.)

5. Cumca d. Pitey, cum a dechiaratu iususi, in intielesulu decisiunii desu amintite din 12 maiu a. tr., afora de portarea registru-lui si ingrigirea speselor de corespondintia curinte, n'a avutu parte la manipularea cu banii fondalui, ba nici macar control'a, si cumca pe la finea lui iuliu si-a incrediutu si acestu oficiu alu casariatulu in man'a Presidiului.

6. Cumca atatu adunarea tinerimii ce a distribuitu in cauz'a defraudãrii, câtu si cele urmãtôrile ce au decisu in cauz'a conflictului amintitu, nu au fostu competente dupa regulamentulu ce l'a datu tinerimea insasi, (din mai bine de 100 tineri ce se aflau in Viena, n'au luatu parte la ele decãtu 27—34); dovêda nulificarea cu acestu argumentu prin D. Teclu a decisiunii unei adunãri, carea a fostu decisu a se rebonificã delegatulu d. Volcinschi (sum'a de 19 fl. 77 cr., si in urm'a carei intemplãri se nulificã decisiunile tuturor adunariloru de aprôpe trei luni, rehabilitandu-se apoi simplu intr'o adunare competente. (Vedi actele.) —

Câtu pentru spesele facute de delegatiune, apoi ea n'a spesatu nemicu „bona fide“, ci pe bas'a regulamentulu; membrii si-au priceputu misiunea nu in neactivitate ci in lucrare; ei au lucratu in ochii publiculu, carele scie, spesele specificate si pretinse sunt numai o parte din spesele avute in realitate, fiindu că au avutu naintea ochiloru pururea modulu adunarii si scopulu fondului serbarii, — cari spese neci n'au ajunsu sum'a de 100 fl. votati de Comitétu in sied. din 16 iuliu. (Dupa renunçiare au venit din acea suta fl: 50 fl. pentru porticu, 10 fl. tehniculu,

9 fl. 95 cr. corespondintie, si restulu pentru nenumeratele caletorii si ingrigiri in cauz'a serbarii.)

Câtu pentru nuanti'a dlui Slaviciu din reportulu Comitétului actualu, privitoriu la desdãnnarea intreprind. porticului, mi pare reu că dsa a priceputu cauz'a astfelu. Contractulu este pentru noi fôrte favorabilu; intreprinditorulu a garantatu pentru cladirea solida cu tóta averea sa; a inceputu lucrulu, a scosu materialu, a platitu multime de lucratori cu o arvuna numai de 50 fl. Amenandu-se serbarea, bietulu teslariu s'a dechiaratu gat'a de a claditi pe in estu anu acelasi porticu, cu aceleasi conditiuni, cerendu numai, dupa o pretiure de esperi a materialulu prelucratu si a lucrulu, sum'a de 193 fl. 59 cr. care apoi, plus 50 fl. primiti arvuna, sè se substraga de la pretiulu clãdirii de 750 fl. — sèu nevrendu Comitétulu a reinoi contractulu, a-i remunerã spesele, remanendu materialulu in posesiunea Comitétului. Dèca se multiamescã acumã cu 70 fl. desdãnnare in genere, se intielege că materialulu ar remanẽ lui, — atunci nu este vi-n'a delegatiunii.

Vinu in fine la cestiunea fatala a baniloru din pricina.

Este adeveratu cumca in 12 maiu a. tr. a decisu Comitétulu, ca banii, cum vor incurge in scopulu serbarii, sè se depuna de Presiedinte pe numele seu in cass'a de pastrare, ér cârticic'a sè o incredintieze unui comerciantu romanu ca sè o tiena in cass'a de fieru. Insa Comitétulu actualu face reu candu scusa manipularea rea a baniloru cu o dorintia esprima in 5 maiu a. tr. — deci inainte de 12 maiu — in Comitétu, si cu impregiurarea, că in cass'a de pastrare trebue anunciate sumele mai mari cu 2—3 lune inainte de redicare. Dorintia amintita a fostu numai o dorintia esprima in Comitétu, nu conclusu sèu resolutiune, dupa cum au fostu esprimate in Comitétu multe alte dorintie, ca pretotindeni in corpuru parlamentarie; — ér câtu pentru pre anunçiare la cassa de pastrare de aici, spunu chiar statutele acestui institutu: „indata pana la 100 fl.; de la 100—500 fl. cu 8 dile; de la 500—1000 cu 14 dile; de la 1000—2000 cu o luna; de la 2000 in susu cu 3 lune.

Dèca d. presiedinte a incredintiatu banii dlui negutiatoriu J. Muresianu, spre ce nu avea de la Comitétu neci o autorizare formalã, atunci este acèst'a unu negociu intre dlu presiedinte si d. Muresianu, carele nu privesc Comitétulu in nemic'a.

Câtu despre obligatiunile sub firm'a „Perlea et Muresianu“, ce dico Comitétulu actualu in reportulu seu contra Publicu, că le-are, apoi nu au sciutu despre acèst'a nemica neci Comitétulu trecut, si neci un'a din adunãrile tinerimei tiente in acosta cauza. La o interpelatiune facuta, in prim'a adunare, in acosta

causa, despre garanti'a cu carea s'a incredintiatu cârticic'a dlui negutiatoriu J. Muresianu, scimu că a respunsu presiedintele numai: „cã garanti'a este numai epistol'a adresata lui nainte de disparerea din Viena a numitulu domnu.“ —

Viena, in 12 iuniu 1871.

In numele delegatiunii si a mai multor membri ai fostulu Comitétu centralu:

Gabrielu Baleanu, st. filoz.

ECONOMIA.

Pesta, in 27 iuniu.

Septeman'a trecuta avuramu unu timpulu fôrte schimbaciosu, acusi caldura mare, acusi ploia — cu grandina, care nu putienu a stricatu bucateloru. De la finea septemanei se indreptase timpulu, acumã însã érasu avemu dile ploiose cu unu ventu rece, desã campulu ar avé mare lipa de caldura, căci de altmintre relativu la calitate nu vom avé buna recolta anulu acost'a. Secerisiulu rapitiei mai in tôte partile o gata si calitatea, precum se repôrta, sè fia fôrte buna —

Pretiulu grãului in strainatate a scadiutu cevasi, pentru că mai pretotindeniã se aréta o recolta buna; grãu s'au vindutu septeman'a trecuta cam la 130,000 de meti, dupa notariile din urma celu de 87 lb. s'a vindutu cu 6 fl. 35—40 cr.

Secar'a s'a cautatu binisioru; s'au vindutu cam la 15,000 meti cu câte 3 fl. 30—40 cr. —

Ovesu s'a adusu putienu si deci a fostu fôrte cautatu; metiulu s'a vindutu cu 2 fl. 25—30 cr.

Cucurudiulu a fostu si este fôrte cautatu, pentru că mai in tóta tier'a acost'a stã mai ren dintre tôte bucatele; in prejurulu d'aici nici mai este sperantia d'a avé recolta de cucurudiu. S'a vindutu metiulu cu 3 fl. 50—60 cr.

Fab'a (pasulea) s'a vindutu cu 8 fl. 20—30 cr. de metiu.

Clis'a, ca in timpulu de véra, a fostu slabu cautatu; s'a oferitu maj'a cu 28—29 fl. fora ca sè fia cumperatu cineva.

Untur'a de porc'u s'a vindutu cu 34 fl. de maja. Preste totu s'au vindutu preste 2000 de maja. —

Seulu s'a vindutu cu 29—30 fl. maj'a.

Prune (uscate, pôme) s'au cumperatu in cantitate mare, cam la 5—6000 de maje cu câte 11½ fl. in vasu, in sacu cu 10½ fl. — Trus'a (pecmediu) s'au vindutu preste 50 de maje cu câte 8 fl.

Cér'a s'a cumperatu cu 104—105 fl. maj'a. —

Peile nu s'au pré cautatu; s'au vindutu preste 2000 d'ale de bou si de vaca; pelea de calu se cauta, dar nu este multa gatita. Pelea de vitielu asemenea se cauta, dar nu se pré capeta; s'a vindutu cu 130—132 de fl. maj'a.

nu am veni la nici o contradicere, ci din contra despartirea silabeloru facendu-se oralu, nu strica a o infacisiã si prin o liniorã in scrisu; cuventulu totu se infacisiã in intregitatea sa. Cu acestu modu am fi scapatu si de neconsciintia in principiu, a nu dá copilulu o icónã falsa despre unu cuventu, veniundu nainte si a finalu. Mai tardioru (dupa metod'a lui Jacolot, perfectiunata de alii), am fi potutu dá baiétulu si cuvinte, unde in o silaba vinu si trei sonuri, si numai mai la urma vorbe cu patru si cinci sonuri, ce le vedemu in casc=cascu, cresc=crescu. Essemplele de cetire sèu essercitiale am dorì sè fia mai numerose, pentru a se poté intipari adencu notiunile cunoscutu. —

Nr. 31 ilu aflãmu de prisosu, si credemu mai potrivit numai dupa ce am percursu tôte sonurile simple ale limbei a infacisiã sonurile ca litere mici in ordu alfabeticu, spunendu-le si numirile loru — tehnice, cari si altfelu trebue memorisate.

Nr. 32 ar avé sè urmeze asiã dara numai dupa ce am percursu si literile mari — ca o recapitulare si repetire generala, punendu-le langa cele mici — totu numai successive cu essemple numerose ca si cele mici, — pentru că scimu din esperiintia că acestea vinu mai raru, figur'a loru e mai amplificata, si de aceea se si uita curendu. Nu scimu si nu ni potemu esplicã, câtu ar avé sè se deprinda elevii cu literile aceste mari — numai curatu mehanice — puse aci de dlu autoru, ca apoi sè le póta tienne in memoria si sè incepemu cu succesu

essercitiale de la punctulu 3. unde mai vinu si alte groutati, cum e u scurtu finalu, i scurtu si altele.

Eu dara sum de parere că nr.ii 31, 32, 33 si 34 nu sunt la loculul seu, ci ar trebui dupa o logica sanatosã puse in partea III. dupa nr. 12, dupa principiale ce am aretatu.

Ce se atinge de tectu din acoste partii, am avé de observatu, că pentru invetiatori sè se puna pe langa mici indegetatiuni la fie-care sonu din partea a III. si mici regule, cari trebue sè se spuna eleviloru. Sèu dôra acèst'a se pricepe de sine?

La partea III. Nr. 5, dicerea din urma: „A omori e pecatu“, nu are locu. Copilulu pôte că nu scie nici ce va sè dica pecatu, noi apoi sè-i esplicãmu si crud'a expresiunea a omori! Nr. 6, dicerea finala dèca nu e eróre de tipariu (Joanu, sè se cetésca Joanu sèu J-oanu?) Nr. 4, dicerea finala: juramentulu strembu, n'are locu. —

Acestea ar fi in scurtu observãrile mele la aceste trei partii de la inceputu. Aceste partii sunt cele mai delicate si mai grele de esscutatu, căci nu ne ajuta ortograf'a, nepotendu face alta ortograf'a pentru elevi, căci ne-am abate de la principiu. Aci credu că ori si câtu ar fi pedagogulu de renumitu, totusi cu tóta precautiunea de siguru multa putienu se va potigni. Si apoi bietii invetiatori cum vor esi eu copilasi soi din acestu labirintu, care dà multa spangre de capu chiar celoru mai capai si pretinde de la ei incordarea tuturoru poteriloru intelectuale si o agerime de minte estraor-

dinaria, pentru ca sè póta scôte cu succesu pe elevii loru la cetire. O data aceste groutati invinse, credu că invetiatoriulu e domnu deplinu peste copii si lucrulu seu, si aterna numai de la cunosciintiele sale de a duce cu usiorate pe copii mai departe si a face progresu doritu in tôte privintiele.

In privinti'a ajustãrii cârtii cu chipuri, ar fi de doritu ca unele icône sè fia mai chiare. Asia f. 5. aculu (urechile nu se vedu); f. 7. maculu (flóre sèu fructu?); f. 9. hamulu; f. 10. nasulu; cortulu inca nu va fi cunoscutu la copiii de cetate si altfelu e si pré trivialu; f. 13. gardulu — la cetate éra nu pré cunoscutu, si pe sate nu in form'a din carte; f. 15. vulturulu nu are pene negre, ci sure; f. 55. mór'a nu se cunôsce; f. 61. lun'a se vede, dar stelele?

Ce se atinge de litere, sunt bune si destulu de mari si chiare, hart'a e solida si frumôsa, tipariulu destulu de curatu.

La literile mari si mici ale lui Henze, dèca sunt ale lui, apoi A mare nu e bunu, asemenea I, că nu sunt dupa acelasi principiu. De altmentrea cu le cunoscu totu in asta forma, afora de A si I, inca mai nainte de a esi Henze cu ale sale dupa „Ohlers Lehrbuch der Erziehung und des Unterrichts“ si s'au practicatu in Resinari de catra noi inca din 1863.

Literele cirilice ar poté fi mai alese si mai mari si essercitiale mai numerose (materialulu din acestu opu si cu putienu adausu se poté cu usiorintia percurge intr'unu anu si de catra cei mai medioeri docenti practici), pentru că haru Domnului, suntemu provedinti cu cârti

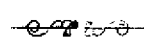
bisericesci scrise cu aceste litere inca pe diecenii. De aci apoi si neaperat'a lipsa de a ceti bine si cu litere de acestea. Ar fi de doritu dara, a sè tipari tôte rogatiunile si cantarile ce se practisèza in clas'a I. Ce se atinge de literile civile, apoi suntemu de acordu cu d. autoru; celu putienu in cartea prima de lectura ne a scutitu de a imbetà pre copii cu atâte feliori de litere si scrieri cu urmari practice atãtu de fatale. Intr'altelã cine cetesce cu latino si bisericesci, va poté usioru si cu asia numitele litere civile.

De rinderile din computu le aflãmu de o parte pré usiore, chiar si pentru incepetori, de alta parte credemu a fi mai consultu, ca alaturea cu perfect'a metoda logografica analiticu-sintetica sè se aplice si in computu cea mai buna. Metod'a d. e. a lui Grube, dupa câtu cunoscemu, e cea mai buna, recomandabila si potrivita pentru incepetori in tôte privintiele, si nu i ar stã reu de locu in cartea prima de lectura. Numerulu seu cum i dicu o data unulu, dupa mod'a nouã, incependu de la 1—10 cu fie-care numeru, e chiar peccatu sè lipsésca din o carte menita pentru incepetori.

Cum am poté deveni la cârti scolastice bune, vomu vorbi de alta data.

Brasiovu, 11 aprilie 1871.

Nicol. J. Miheltianu,
parochu si prof. gymn. supl.

Cerculariulu

Senatului scolaru alu Consistoriului gr. or. romanu din Aradu, emanatu catra toti inspectorii de scóle confesionali, in privinta participarii invetiatoriloru confes. la cursurile de repetitiune.

Fiindu acestu senatu scolaru, atatu din partea inaltului Ministeriu reg. ung. de cultu si instructiune publica provocatu, catu si recercatu din partea domniloru inspectoru ai scóloru comunali din comitatele Aradu, Cianadu si Temisiu, a indrumat pre invetiatorii de la scólele nostre confesionale resaritenone romane, din districtulu acestu Consistoriu, ca se participeze pe timpul ferieloru mari, adeca in augustu si septembro, in restimpu de 6 septemanni, — la cursurile de repetitiune cari se vor tione in Aradu si Temisióra: nainte de a cere in privinta acest'a óresi-careva instructiuni de la veneratulu Sinodu eparchialu, carele totu cam po atunci avea de a se coaduna la siendintele sale anuale, nu s'a aflatu impoternicitu a satisfacé susu citatei provocari respective recercari, cu atatu mai putiennu, incátu

a). pentru ca dispusetiunea de sub intrebare este o ingerintia incompatibila cu autonomi'a nostra bisericeasca, sub a carea scutu se afla si scóla nostra; ma acea dispusetiune stá in contrarietate chiar si cu dispusetiunile §-lui 11 art. XXXVIII din 1868;

b). Actualii nostri invetiatori toti au absolvatu cursurile pedagogice prescise, si prin urmare nu se póte aplica si la dinstii determinatiunea §. 133, art. XXXVIII din 1868; in fine

c) cursurile aceste de repetitiune la noi si pan' acum s'au practisatu cu ocaziunea reuniuniloru conferintieloru invetiatorescu intr'unu modu fórté practic, si fora de spese mari si perdere de timpu indelungatu.

Veneratulu Sinodu luandu motivele aceste in drépta consideratiune, in siendint'a IV. sub nro 34 p. 9. a aflatu dara de bine a decide: ca invetiatorii de la scólele nostre confesionale resaritene romane, din intrég'a Eparchia aradana, nici decátu se nu participeze la cursurile de sub intrebare. —

Totusi considerandu acelasi veneratu Sinodu ca inaltulu guvernú a destinatu din cass'a statului óresi-careva suma, pentru intretinerea acolora prelegeri de repetitiune, precum si pentru remuneratiunea invetiatoriloru participatori, fora de privire la confesiune ori nationalitate; pe langa aceea, ca domnulu inspectoru scolaru guvernamentalu din comitatulu Temisiului, a recercatu acestu Consistoriu, a-i recomandat barbati apti dintre invetiatorii nostri, cari pe langa remuneratiune cuviintósa, ar avé se tiena prelegerile de repetitiune in limb'a romanésca, si prin urmare ca intentiunea inaltului guvernú, in privinta acest'a din urma, ar poté fi fórté salutaru si avantagiósa pentru promovarea culturai poporului, deca inaltu acelasi pentru Eparchia aradana ar incredintia acestui Consistoriu atatu deshiderea si conducerea acoloru cursuri de repetitiuni, catu si sum'a menita pentru intretinerea acolora, precum si pentru diurnele invetiatoriloru nostri confesionali: a decisu mai departe a se face din partea veneratului Sinodu eparchialu, o reprezentatiune catra inaltulu Ministeriu reg. ung. de cultu si instructiune publica, in carea se-lu róge, ca chiar in interesulu promovarii invetiamentului poporulu, si spre inlesnirea realisarii scopului presiptu, se binevoiesca sum'a menita pentru intretinerea cursuriloru din Eparchia aradana si remunerarea respectiviloru invetiatori confesionali resariteni romani, a o administrá capulu Diecesei nostre, ca astfelu incesi Consistoriale nostre din Aradu si Oradea-mare, — se póta des-lide, conduce si intretiené asemenea cursuri de repetitiune si a provedé pre respectivi sei invetiatori cu óresi-careva diurne.

Despre ce . . . DTa esti incunoscintiatu, pe langa acea incredintiare, ca si pana va sosi de la inaltulu Ministeriu respunsu la acea reprezentatiune, fora tota amenarea se comunicu acestu decisu sinodalu cu toti invetiatorii confesionali resariteni romani din inspectoratulu. . . . DTale, spre scire si stricta acomodare.

Din siendint'a senatului scolaru tinentu in 7 maiu 1871.

Procopiu Ivacicovicu, m. p.
Episcopulu Aradului.

Cerculariulu

Senatului scolaru alu Consistoriului gr. or. romanu din Aradu, emanatu catra toti inspectorii de scóle confesionali, in privinta primirei eleviloru in institutul pedagogicu preparandialu pe anulu 1871/2.

Cu privire la §. 57. din organizarea provisoria a invetiamentului nationalu ce s'a staveritu in Congresulu nationalu bisericescu din Sibiu, in siendint'a XIII din 15. oct. 1870. sub Nr. protoc. 156. — reformatu la primirea eleviloru in institutulu pedagogicu preparandialu: acestu senatu scolaru in siendint'a sa de astadi sub datulu si numerulu de facia a otaritu, ca — pana la alte dispusetiuni, — numai acei tineri se fia primiti in institutul pedagogicu preparandialu d'aici, cari suntu de o constitutiune corporala sanatósa, au trecut de 15 ani si sciu din limb'a materna, din aritmetica, geografia si din istoria baremu atát'a, catu se ípvetia in cele 3 clase inferióre ale scólei reale. —

Pentru esaminarea acestora din susamintitele studie, acestu senatu scolaru a delegatu o comisiune esaminatória con statória din urmatorii Domni: D. Paulu Vasiciu, Andreiu Papp, unulu din corpulu profesoralu preparandialu si Georgiu Craciunescu.

Esaminarea se tienne in localitatile Consistoriului d'aici, in 16. 17. si 18 sept. st. vechiu demanétia de la 9—12 si dupa mediadi de la 3—6 óre. —

Doritorii de a intrá in acestu institutu preparandialu voru avé dara de a-si susterne recursele lor adresate acestui senatu scolaru, — séu de a dreptulu Consistoriului aradanu, séu pe calea respectivului protopresviteru ori inspectoru cercnalu de scóle confesionale, mai multu pana in 15. sept. st. vechiu, ér la termiunlu susamintitu au de a se infacisá in persóna naintea comisiunei esaminatórie, spre a depune esamenulu de receptiune. —

Se intielege de sine ca recurrentii, cari voru produce testimoniulu cu calculu corespunditoriu despre absolvarea celoru 4. clase gimnasiali, séu 3 reali la vre unu institutu publicu: acei-a voru fi primiti in institutul preparandialu si faca de esamenulu de receptiune, numai deca suntu de o constitutiune corporala sana tósa, si au trecut de 15. ani.

Ér ce se atinge de cei ce au absolvatu cursulu I. aceia au deadroitulu a se inscrié la colegiulu profesoralu dupa usulu de pas'acum.

Dispusetiunile acestea Domni'a-Ta vei avé de a le circula prin tóte comunele din inspectoratulu Domniei-Tale spre scire si acomodare. —

Din siendint'a senatului scolaru tinentu in 27. maiu 1871.

In absintia si din incredintiarea Présantiei Sale Domnului Episcopu diecesanu:

Andreiu Papp m. p.
protosinclul.

Varietati.

§ Societatea de lectura a tinerimeii romane studiöse in Segedinu va tienne domineca in 2 iuliu n. a. c. o siendintia publica dupa urmatoriulu programu: 1. Deshiderea siendintiei prin presidintele societati; 2. „Catra renegati“, poesia de J. Vulcanu, dechiamata de Aurel. Popescu, studinte VI. clasa; 3. „Unu cuventu in memori'a laureatului poetu A. Muresianu“, cetitu de P. Popovicu, studinte VII. clasa; 4. „Unu scurtu estrasu din literatur'a romana“, rostitu de Eufremiu Juica, studinte VI. cl.; 5. „La Pasci“, poesia de J. Badescu, dechiamata de P. Micu, stud. VI. cl.; 6. „Traianu Imperatulu Romaniloru“, schitia istorica, cetita de Erem. Corcanu, stud. VI. cl. 7. Emulare in dechiamatiune intre L. Civigu, N. Opreanu si V. Jivanu, toti stud. III. clas. (Cea mai buna dechiamatiune va fi premiata.) 8. Includerea siendintiei prin presidintele societati. — Siendint'a se va tienne in edificiuulu gimnasiului din locu si se va incepe la 2 1/2 óre d. m. On. Publicu romanu, mai verosutu celu din apropierea Segedinului, este invitatu cu tóta onórea, ca se participe la acestu siendintia. —

≈ (Balu in favorulu Academiei romane de drepturi.) Societatea de lectura a tinerimeii rom. gimnasiale din Aradu, acompaniata de corulu vocalu rom. de acolo, va tienne in 11 iuliu n. a. c. la 3 óre d. p. siendintia publica in padurita orasiului, éra sér'a la 8 óre va dá unu balu, a carui venitu curatu e menitu pentru fondulu infintiandu alu Academiei rom. de drepturi. —

Socóta si multiamita publica.

Tinerimea romana oradana a arangiatu in 3 fauru n. a. c. unu balu nationalu in favórea infintiandului iastitutu romanu de fete tinerimeii romane studiöse mai lipsite din Oradea-mare, — cu care ocaziune au incursu urmatoriele contribuiuri de la urmatorii contribuitori:

Prin rss. dnu canon. din Blasiu J. Fekete au incursu 32 fl. de la: Esc. Sa Dlu Metrop. alu Alb.-Juliei, Dr. Joane Vancia 20 fl.; Rss. Dni canon. Timoteiu Cipariu 2 fl.; J. Fekete (Negrutiu) 2 fl.; Const. Papfalvi si J. Chirila, câte 1 fl.; J. Pamfilu 2 fl.; Greg. Mihali si Clar. D. Teod. Deacu, vice rect. câte 1 fl.; D. Mih. Tipografu, jude opid. 2 fl.

Prin rss. dnu canon. din Lugosiu Mih. Nagy au incursu 19 fl. de la: Ilustr. Sa Dlu Episcopu alu diecesei Lugosiului Joane Olteanu 10 fl.; Ras. Dni canon. Stef. Moldovanu, Mih. Nagy si Andr. Liviu, câte 2 fl.; Petru Ratiu 1 fl.; Mat. Chisiu 2 fl.

Din Beiusiu, prin M. O. D. August. Antalú, au incursu 7 fl. de la DD: Teod. Kóvári, Teod. Rosiu si J. Popu, câte 2 fl.; Dem. Negreanu 1 fl.

Prin dlu Sam. Bota 6 fl. de la DD: Eug. Molnár, juratu com. 2 fl.; Greg. Borlanu, preotu si Georg. Perényi, preotu, câte 1 fl.; Sam. Bota 2 fl.

De la dlu Ales. Kóltó, not. in Lazurele 5 fl.

Din Beelu, prin dlu N. Moysi, protop. au incursu 6 fl. de la DD: Georg. Krezsi, N. Frúts si N. Moysi, câte 2 fl.; De la dlu J. Drimbea, not. 3 fl.

Prin dlu Stef. Dalai, par. in Sanislau 11 fl. de la DD: Greg. Talpasiu, preotu 2 fl.; Greg. Salagianu, preotu 3 fl.; A. Latnovits, Andr. Hritz si Stef. Dalai, câte 2 fl.

Din Micherecu, prin dlu Ales. Rocsinu, preotu 5 fl. de la DD: J. Santai 3 fl.; Ales. Rocsinu 2 fl.

Prin dlu jude. cerc. din Beiusiu, Teod. Fassie, au incursu 15 fl. de la DD: Ger. Vég-só, adv. 5 fl.; Greg. Zakariás, adv. 2 fl.; C. Boctiu, adv. 1 fl.; Teod. Fasie 2 fl.; Dem. Popu, not. com. 5 fl.

De la Tam. Varga, preotu in Cutelecu 3 fl. —

Din Rabayani, prin dlu Vas. Damsia, preotu, 6 fl. de la DD: Elia Moga, preotu 1 fl. Floritia Moga nasc. Damsia 1 fl. Petru Hermann, not. 1 fl. Flor. Popu, inv. 1 fl. Vas. Damsia 2 fl.

Din Zelahn, prin dlu Dr. J. Nichita, adv. au incursu 28 fl. de la DD: A. Czibenschi, adv. 3 fl. Gav. Trifu, prof. 2 fl. Andr. Cosma 2 fl. M. Popu 2 fl. G. Popu 2 fl. Dr. J. Nichita 5 fl. J. Popu 2 fl. G. Vaida 2 fl. T. Pap 2 fl. Teod. Ortianu 2 fl. Irod. Labó 2 fl. I. Jarda 2 fl.

De la dlu Franc. Pap, preotu cath. in Seleusiu 2 fl.

De la dlu Sim. Balomiri din Sasu-Sebesiu 2 fl.

De la dlu Stef. Borosiu, adv. in Borodul-mare 12 fl.

Din Clusiu, prin dlu Ales. Pap, adv. au incursu 10 fl. de la DD: Ales. Pap. 2 fl. P. Nemesiu, secret. minist. 2 fl. Ales. Parvulescu, locuten. 2 fl. Ales. Velle, locuten. 2 fl. Laz. Baldi 2 fl. Nic. Caba 3 fl. Georg. Caba 4 fl. Ign. Ladasiu, not. in Lunca 2 fl. J. Petricu din Brasiovu 2 fl. Jos. Baracu din Brasiovu 1 fl. J. Burlea 1 fl.

Din Vezendu, prin dlu G. Pap, au incursu 6 fl. de la DD: Vas. Vancu, preotu 2 fl. Nic. Vancu 2 fl. G. Pap 2 fl.

Prin dlu Ales. Erdös 6 fl. de la DD: Jacobu Popu, preotu in Turu 2 fl. P. Dobosi, preotu in Vama 2 fl. Ales. Erdös 2 fl.

De la dlu Vasiliu Popu, adv. in Satumare 6 fl.

Prin dlu J. Vicasiu, protop. in Hidigu, au incursu 7 fl. de la DD: Ales. Badescu parochu in Almasiu 2 fl. J. H. Pap 2 fl. Sim. Budisianu, preotu in Giurtelecu 1 fl. J. Vicasiu 2 fl.

Prin dlu J. Budai din Zarandu au incursu 16 fl. de la DD: Adolftu Slesz 2 fl. Sava Ferencu 2 fl. Georg. Sida 2 fl. Georg. Varga 2 fl. Vas. Storbau 2 fl. Sam. Gramma 2 fl. Teod. Crisianu 2 fl. J. Budai 2 fl.

Prin dlu Sigis. Catoca au incursu 21 fl. de la DD: N. Oroszkóvy, secr. la direct. de posta 2 fl. Stef. Venteru, not. in Borodu 5 fl. Vas. Cibenszky, not. in Bratea 2 fl. J. Cacuci, tutoru orf. 2 fl. Lupu Egyed 2 fl. Jos. Halász,

jude com. 2 fl. Sam. Pallady din Borodu 2 fl. Sig. Catoca 4 fl.

Din Pesta de la dlu P. Mihali 10 fl.

Din Viena, prin dlu Dr. Grig. Silasi, vice-rect. in sem. stei Barbara, au incursu 16 fl. de la DD: B. G. Popovicu, comer. 5 fl. C. J. Bratianu, propriet. din Romania 2 fl. Ang. Frundianescu prop. din Romania 5 fl. Georg. Angyal consil. pens. 2 fl. G. Silasi 2 fl.

Din Tileagdu prin dlu Paulu Fassie, jur. comit. 6 fl. de la DD: Fridricu Fejér, jud. proces. 2 fl. Jositu Bozintanu poses. in Chis-Ineu 2 fl. Paulu Fassie 2 fl.

De la dlu preotu din S.-Andreiú, Gav. Popdanu 5 fl.

Din Bocsia-montana de la dlu Stef. Antonescu, protojude cerc. 2 fl.

Din Mocre, prin dlu Teod. Buzilla, preotu, au incursu 9 fl. 50 cr. de la DD: N. Mezei 2 fl. N. Veingärtner 2 fl. N. Bode 2 fl. Paulu Draga, juras. 1 fl. 50 cr. Teod. Buzilla 2 fl.

Din Pomni, prin dlu August. Pele, preotu, au incursu 21 fl. de la DD: Ilustr. Sa Nic. Ujfalusy, comit. supr. 2 fl. Comtes'a Sarolta Teleky 2 fl. Sim. Stanu 2 fl. Il. Amota 2 fl. Petru Nistor 2 fl. Robertu Eötvös, 2 fl. Lud. Rórkász 1 fl. Dem. Lauranu, preotu 2 fl. J. Rezei, preotu 2 fl.

Prin dlu Georg. Marchisiu, preotu in Homorodu, 6 fl. de la DD: Dem. Popu, juras. 2 fl. Grig. Henghea 2 fl. G. Marchisiu 2 fl.

Prin dlu Vas. Catoca din Borlesti, 15 fl. de la DD: Avr. Nedelco, preotu in Bozinta 2 fl.; P. Bura, preotu in Tamaia 2 fl.; Sim. Toma, preotu in Farcasia 2 fl. Dem. Muresianu, preotu in Zazaru 2 fl. J. Milianu, inv. 2 fl. Jos. Hirli 1 fl. Jul. Honyei, padurariu 2 fl. Vasiliu Catoca 2 fl.

Prin dlu Dem. Jorgovicu, juristu, au incursu din Aradu 26 fl. de la DD: Ilustr. Sa Episcopulu Aradului 5 fl. Em. B. Stanescu 5 fl. J. P. Desseanu 5 fl. Dr. J. Popu, adv. 3 fl. Teod. Serbu 2 fl. Jos. Goldisiu 2 fl. Vas. Palcho 2 fl. Greg. Venteru 2 fl.

Prin dlu Dr. I. Colceriu din Siomcuta mare 10 fl.

Din Oradea-mare au incursu de la: Il. Sa Jos. Pap-Szilágyi, eppulu gr. cath. 30 fl. Il. Sa eppulu rom. cath. Lipovický 25 fl. Jos. Romanu, adv. 25 fl. Just. Popfiu 15 fl. Mgfc. dnu Des Echerolles Carolu 10 fl. Aut. Venteru 10 fl. N. Vinkler 3 fl. N. Csomak 2 fl. Lad. Cyórfy 3 fl. N. N. 5 fl. Borbola 4 fl. Szabó 5 fl. Nistoru 2 fl. Corhanu 2 fl. Rednicu, protopopu, Cancelari'a inspect. a eppului rom. cath., Jos. Teleczky, adv., Sim. Sonnenfeld, N. Bercsinszky, Dn'a de Weitersitz, Mironu Romanu, Jos. Nistoru si Jos. Erdélyi, adv. câte 5 fl.; D. Toth, adv. 2 fl.; J. Sior banu 2 fl.; Lauranu, secret. 3 fl.; Nic. Zsiga 2 fl.; Petru Erdélyi 5 fl.; Paulu Vela 1 taleru. Sim. Bica prot. 1 # tinerimeii lipsite; ér pentru ambele scopuri 4 fl.; J. Roesa 3 fl.

In sér'a balului proste pretulu bileteloru de intrare au mai incursu de la DD: Ales. Romanu 10 fl.; Dr. Ratiu, adv. in Turda 1 #; Nic. Diamandi, comer. si Georg. Szlávy, câte 5 fl.; Jos. Popu 10 fl.; Ant. Siarcadi, Nic. Zigre, J. Fassie, preotu, G. Latky, Pojnár, Dómn'a Etelka Gazsi, Dómn'a Elisabeta Nicoliciu, J. Popa, preotu in Girisiu, J. Füredy si Nic. Marcusiu, câte 5 fl.; I. Murgu 3 fl.; Mauritiu Roth 6 fl.; Dem. Gitye, J. Moldovanu, Stef. Keisor, J. Farakas, N. Tyiforu si Em. Magu, câte 5 fl.; Ot. Hügel, Ant. Janky si N. Hollosy, câte 2 fl.

Sum'a totala, dimpreuna cu a celoru 2 # si 1 taleru sohimbati, — face 923 fl. 54 cr. v. a. din carea subtragendu-se erogatiunile de 550 fl. 82 cr. — remane venitu curatu 372 fl. 72 cr. v. a. — Din acestia, 150 fl. s'au pusu in cass'a de pastrare; 108 fl. 44 cr. s'au datu pentru infintiandu institutu de fete, — si 114 fl. 28 cr. s'au impartitu intre tinerii mai lipsiti de la Academia iuridica si Archi-gymn. din locu.

In fine, Comitétulu arangiatoriu si tione de santa detorintia a aduce cu o cale profunda multiamita atatu Dloru colectanti, catu si Dloru contributori — pentru succursulu lorumarinosu.

Oradea-mare, in 2 iuniu 1871.

In numele Comitétului arangiatoriu:

Dem. Suciu m. p.
not. Comitétului.